

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG 555. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2020.10.27.–
2020.10.29.**Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A migráns háttérű nők, anyák és családok integrációja az uniós tagállamokban, valamint az integrációhoz szükséges nyelvi szintek meghatározása**

(feltárási vélemény)

(2021/C 10/01)

Előadók: **Indré VAREIKYTÉ**
TOPOLÁNSZKY Ákos

A Tanács német elnökségének felkérésére: 2020.2.18-án kelt levél

Jogalap: az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke

Illetékes szekció: „Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció

Elfogadás a szekcióülésen: 2020.9.9.

Elfogadás a plenáris ülésen: 2020.10.29.

Plenáris ülés száma: 555.

A szavazás eredménye: 234/4/14

(mellette/ellene/tartózkodott)

1. Következtetések és ajánlások**1.1. Az EGSZB megjegyzi, hogy**

- a migránsok integrációjára vonatkozó nemzeti cselekvési tervek és stratégiák irányadó elveik, intézkedéseik, valamint az ellenőrzési és értékelési szintjeik szempontjából nagymértékben különböznek szerte az EU-ban,
- egyik tagállam vonatkozásában sincs túl sok arra utaló jel, hogy rendelkeznének a nőkre és a nemek közötti egyenlőségre külön hangsúlyt helyező cselekvési tervvel és stratégiával, míg a migráns háttérű, etnikai kisebbséghez tartozó nők, illetve a különféle korcsoportokba tartozó nők az élet számos területén többszörös vagy interszekcionális diszkriminációt szenvednek el,
- az EU tagállamainak kevesebb mint fele rendelkezik olyan cselekvési tervvel vagy stratégiával, amely kifejezetten a migránsok leszármazottaira vonatkozna, jöllehet az Eurostat és a nemzetközi szervezetek statisztikai adatai rámutatnak hátrányos helyzetükre,

— a hatékony integráció számos potenciális gazdasági, társadalmi és fiskális előnnyel jár azon országok számára, amelyekben a migránsok letelepednek, ugyanakkor a kihívások összetettségéhez mérve a megfelelő intézkedések mérlege nem kedvező sem EU-s, sem pedig tagállami szinten.

1.2. A Covid19-válság aránytalan mértékben sújtotta a kiszolgáltatott közösségeket, elsősorban az etnikai kisebbséghez tartozó migránsokat, különös tekintettel a migráns nőkre. Az EGSZB ezért határozottan ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy az új integrációs és beilleszkedési kezdeményezés kidolgozásakor vegye figyelembe a válság tanulságait, és mutassa be a tagállamokban alkalmazott legjobb megközelítéseket.

1.3. Az EGSZB a migrációs kihívások kezelését illetően a holisztikus megközelítés híve. A kezdeményezésnek ezért fel kell ölelnie az alapvető jogokra, a társadalmi és munkaerőpiaci beilleszkedésre, az oktatásra, a kultúrára, az igazságszolgáltatásra és az egészségügyre vonatkozó politikákat.

1.4. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy jobb és hatékonyabb kommunikációt és koordinációt alakítson ki a tagállamokkal, azok nemzeti, regionális és helyi önkormányzataival, valamint civil társadalmi szervezetekkel a holisztikus integrációs politikák kidolgozása során.

1.5. Az EGSZB ismételten elítéli a nőkkel szembeni erőszak minden formáját, és arra ösztönzi azokat a tagállamokat, amelyek még nem ratifikálták az Isztambuli Egyezményt, hogy mérlegeljék álláspontjukat, valamint felszólítja az összes tagállamot, hogy az erőszak áldozataivá váló migráns nők számára a helyben született nőkkel azonos hozzáférést biztosítsanak a megfelelő szolgáltatásokhoz, támogatáshoz és létesítményekhez.

1.6. Az EGSZB ismételten ösztönzi az oktatási képzések értékelésére szolgáló jobb rendszerek létrehozását és a nemekhez kapcsolódó támogatási programok kidolgozását, amelyek megkönnyíthetik a migráns nők munkaerőpiacra történő belépését.

1.7. Az EGSZB sürgős intézkedésekre szólít fel egy olyan integrált megközelítés biztosítása érdekében, amelynek célja a háztartási munkát érintő szociális és foglalkoztatási politikákra vonatkozó többszintű kormányzás összehangolása az EU-ban.

1.8. Szisztematikusabb tájékoztatási és tudatosságnövelő tevékenységeket kell kidolgozni annak biztosítása érdekében, hogy a migránsok és menekültek tisztában legyenek jogaikkal és kötelességeikkel, és hogy bizalom alakuljon ki bennük a közigazgatás és az állami hatóságok nyújtotta védelmet illetően, amelynek terén növelni kell a kapacitásokat is.

1.9. Az EGSZB közös uniós iránymutatások kidolgozását szorgalmazza a nyelvoktatásra vonatkozóan egy egységes és holisztikus megközelítés biztosítása érdekében, amelyek nemcsak a tanulók eltérő szükségleteit és szintjét tükrözik, hanem a tanárok képzési követelményeit is.

1.10. Az EGSZB úgy véli, hogy **a nyelvoktatásnak ki kell terjednie az útmutatásra, tájékoztatásra és magyarázatra** a nyelvoktatás céljainak és a tanulók életére gyakorolt előnyeinek vonatkozásában, ezáltal ösztönözve a migránsokat, hogy aktívabban részt vegyenek a folyamatban.

1.11. Az EGSZB úgy véli, hogy hasznos lenne tovább vizsgálni, hogy a közös európai nyelvi referenciakeret felhasználható-e a migránsok nyelvtanulási folyamatának észszerűsítésére és egy személyre szabottabb megközelítés biztosítására.

1.12. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy fejleszteni kell a megfelelő és összehasonlítható, nemek szerint lebontott migrációs és integrációs adatok gyűjtését uniós, nemzeti és különösen helyi szinten.

2. A feltáró vélemény tárgya

2.1. Az Európai Unió Tanácsának német elnöksége felkérte az EGSZB-t, hogy egy feltáró vélemény keretében vitassa meg azokat a konkrét intézkedéseket, amelyeket a tagállamok hoznak a migrációs háttérű nők, anyák és családok integrációjának érdekében, valamint a tagállamokban a menekültek és más migránsok esetében az integrációs folyamat kezdetén alkalmazott nyelvtanfolyam-modelleket és az e kurzusok által kitűzött célnyelvi szinteket.

3. Helyzetelemzés ⁽¹⁾

3.1. A migránsok integrációjára vonatkozó nemzeti cselekvési tervek és stratégiák irányadó elveik, intézkedéseik, valamint az ellenőrzés és értékelés szempontjából nagymértékben különböznek szinte az EU-ban. Ezek a különbségek tükrözik a nemzeti sajátosságokat, a közigazgatási hagyományokat és a migrációs előzményeket. Ezeket a különféle megközelítéseket az Európai Integrációs Hálózat keretében vitatják meg. Azonban továbbra is vannak különbségek az egyes országok között az Európai Unió Tanácsának a bevándorlási integrációs politikára vonatkozó közös európai uniós alapelvei és más releváns politikai dokumentumok végrehajtása során. Fontos megjegyezni, hogy néhány tagállamban az integrációs politikákat a regionális és/vagy helyi önkormányzatok hajtják végre, ezáltal tovább növelve a különbségeket az útmutatás végrehajtása során.

3.2. Valamennyi tagállamban kevés arra utaló jel van, hogy rendelkeznek a nőkre vagy a nemek közötti egyenlőségre hangsúlyt helyező cselekvési tervvel és stratégiával, míg számos jel utal arra, hogy a migráns háttérű nők, köztük különösen az etnikai kisebbséghez tartozó és a fekete bőrű nők, a társadalmi élet számos területén többszörös vagy interszekcionális diszkriminációt szenvednek el, beleértve a foglalkoztatást és az oktatást is és különösen az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés területén ütköznek akadályokba ⁽²⁾.

3.3. Az EU tagállamainak kevesebb mint fele rendelkezik olyan cselekvési tervvel vagy stratégiával, amely kifejezetten a migránsok leszármazottaira vonatkozna, jóllehet a statisztikai adatok rámutatnak hátrányos helyzetükre. A társadalmi befogadás hiánya a migráns származású fiatalok esetleges elidegenedésének veszélyével jár, és következményekkel jár a társadalmi kohézióra, intoleranciára, megkülönböztetésre és a bűnözés növekedésére nézve, valamint növeli a fiatal migránsok dezinformációnak és szélsőséges mozgalmaknak való kiszolgáltatottságát.

3.4. A migráns szülők bevonása csak néhány tagállamban kialakult és szisztematikus politika. Az ilyen politikák skálája a migráns és menekült szülők és családok iskolai életben való részvételétől és bevonásától a gyermekek oktatásával kapcsolatos tájékoztatásig és tudatosságnövelésig terjedhet, hogy támogassák őket a tagállam nemzeti nyelvének elsajátításában, és lehetővé tegyék számukra, hogy segítsék és támogassák gyermekeiket az oktatási folyamatban.

3.5. Nemzeti szintű kutatások és tanulmányok támasztják alá a tagállamokban a migráns gyerekek iskolában meglévő szegregációját. Ezenkívül, még akkor is, ha a migránsok lakossági koncentrációja nem magas, egyes iskolák, különösen az általános iskolák esetében magasabb szintű szegregáció tapasztalható, mint az általuk kiszolgált környéken.

3.6. A törvényes gyám nélküli 18 év alatti migráns gyermekek száma folyamatosan növekszik – Európába érkezik a kísérő nélküli menedékkérő kiskorúak 74 %-a. Egy traumatikus, gyakran erőszakkal kísért utat követően ezek a gyermekek és serdülőkorúak továbbra is számos veszéllyel szembesülnek és különösen kiszolgáltatottak a bűnözői hálózatoknak: kiskorúak toborzása, gyermekkereskedelem prostitúció céljából, szexuális kizsákmányolás és gyermekmunka ⁽³⁾.

3.7. A tagállamok esélyegyenlőségi szervei által végzett adatgyűjtés általában a faji/etnikai származás alapján történő megkülönböztetés eseteire korlátozódik. A legtöbb EU-tagállamban kevés vagy semmilyen adat nincs a harmadik országok állampolgárai által benyújtott, etnikai vagy faji származáson kívüli megkülönböztetéssel kapcsolatos panaszokról ⁽⁴⁾. A harmadik országok állampolgárai által az egyenlőségi kérdésekre szakosodott szervezetekhez benyújtott panaszok tényleges száma nagyon alacsony a felmérések alapján érzékelt diszkrimináció és áldozattá válás tapasztalataihoz és eseményeihez képest. Az alacsony bejelentési arány ⁽⁵⁾ komoly aggodalomra ad okot, és összekapcsolható a jogokkal kapcsolatos tudatosság hiányával és a hatóságokkal szembeni bizalmatlansággal, különösen a migráns nők és gyermekek körében.

⁽¹⁾ Bővebben: <https://ec.europa.eu/migrant-integration/feature/what-measures-are-in-place-to-ensure-the-long-term-integration-of-migrants-and-refugees-in-europe>.

⁽²⁾ Együtt az EU-ban: Hogyan lehet előmozdítani a migránsok és leszármazottaik társadalmi szerepvállalását? (Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének angol nyelvű kiadványa, 2017).

⁽³⁾ SOC/634. sz. vélemény – A kísérő nélküli migráns kiskorúak védelme Európában, EGSZB (a 2020. szeptember 16–17–18-i plenáris ülésre várható).

⁽⁴⁾ Links between migration and discrimination – A legal analysis of the situation in EU Member States [Kapcsolatok a migráció és a diszkrimináció között – Az uniós tagállamok helyzetének jogi elemzése], A nemek közötti egyenlőséggel és a megkülönböztetésmentességgel foglalkozó jogi szakértők európai hálózata, Az Európai Bizottság Jogértvényesítési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága, 2016.

⁽⁵⁾ Being Black in the EU [Feketének lenni az EU-ban] – Második felmérés az európai uniós kisebbségekről és a megkülönböztetésről, Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, 2018.

4. Az integráció javítása

4.1. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy **az integráció egy dinamikus, hosszú távú és állandó kétirányú folyamat**, amely magában foglalja mind a migránsokat, mind pedig a fogadó társadalmat. Olyan kihívás, amelynek kezelése mellett az Unió elkötelezte magát, a hatékony integráció pedig számos potenciális gazdasági, társadalmi és fiskális előnnyel jár azon országok számára, amelyekben a migránsok letelepednek, ugyanakkor a kihívás összetettségéhez mérve a megfelelő intézkedések mérlege nem kedvező sem EU-s, sem pedig tagállami szinten.

4.2. A Covid19-válság aránytalan mértékben sújtotta a kiszolgáltatott közösségeket, elsősorban a migránsokat, különös tekintettel a migráns nőkre ⁽⁶⁾. A válság hatásai közé tartoznak a testi és lelki egészségre gyakorolt hatások, valamint a gazdasági következmények, a diszkrimináció és a rasszizmus esetleges fokozódása, továbbá az iskolabezárásoknak a migráns gyermekekre és szüleikre gyakorolt hatásai. Az EGSZB ezért határozottan ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy az új integrációs és beilleszkedési kezdeményezés kidolgozásakor **vegye figyelembe a válság tanulságait, és mutassa be a tagállamokban alkalmazott legjobb megközelítéseket**. A válság fényében az EGSZB annak érdekében is sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsanak ingyenes képzést a digitális eszközök használatáról, a dokumentumkezelésről, a munkakeresésről és a távmunkáról, valamint biztosítsanak hozzáférést válságtámogatáshoz és jogi tanácsadáshoz a gazdasági nehézségekkel küzdő és/vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett személyek számára ⁽⁷⁾.

4.3. Az EGSZB a migrációs kihívások kezelését illetően a holisztikus megközelítés híve. A jövőbeni kezdeményezésnek ezért fel kell ölelnie az alapvető jogokra, a társadalmi és munkaerőpiaci beilleszkedésre, az oktatásra, a kultúrára, az igazságszolgáltatásra, az egészségügyre és a lakhatásra vonatkozó politikákat.

4.4. Az EGSZB ismételten elítéli a nőkkel szembeni erőszak minden formáját, és arra ösztönzi azokat a tagállamokat, amelyek még nem ratifikálták az Isztambuli Egyezményt, hogy mérlegeljék álláspontjukat ⁽⁸⁾, és felszólítja az összes tagállamot, hogy **az erőszak áldozataivá váló migráns nők számára a helyben született nőkkel azonos hozzáférést biztosítsanak a megfelelő szolgáltatásokhoz, támogatáshoz és létesítményekhez**. A családon belüli erőszak áldozatává váló bevándorlók számára lehetővé kell tenni, hogy az erőszaktevőtől függetlenül, bizalmasan igényelhessenek legális bevándorlási státuszt ⁽⁹⁾.

4.5. A migráns nők gyakran túlképzettek az elérhető állásokra, és munkanélküliséggel, valamint szakértelmük elvesztésével kell szembenéznük ⁽¹⁰⁾. E kérdések kezelésének megkezdése érdekében az EGSZB ismételten ösztönzi **az oktatási képesítések értékelésére szolgáló jobb rendszerek létrehozását és a nemekkel kapcsolatos támogató programok kidolgozását**, amelyek megkönnyíthetik a nők munkaerőpiacra történő belépését (mint a kisgyermekkorú nevelés és gondozás) ⁽¹¹⁾.

4.6. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a migráns nők nem alkotnak egységes csoportot, különösen a készségek és a képésítés szempontjából eltérőek ⁽¹²⁾; nagyobb a valószínűsége annak, hogy munkájukhoz alul- és/vagy túlképzettek, és kisebb valószínűséggel állnak alkalmazásban ⁽¹³⁾. Ezért az integrációs intézkedéseknek, az aktív munkaerő-piaci politikáknak és programoknak, valamint a szociális gazdaság projektjeinek ki kell terjedniük a nyelvtanfolyamokra, a készségek felmérésére és a szakképzésre is ⁽¹⁴⁾.

4.7. A migráns háztartási munkavállalók a jóléti rendszerek egyik legfontosabb oszlopává váltak, különösen az időskorúak hosszú távú gondozása területén, és a háztartási munka ágazatában dolgozó migráns nők gyakran a leginkább hátrányosan érintettek ⁽¹⁵⁾. Ebben az ágazatban továbbra is a foglalkoztatás teljes vagy részleges szabálytalansága és alacsony bérszint jellemző; a háztartási munkavállalók alacsonyabb szintű munkaügyi és/vagy jogi védelemben részesülnek

⁽⁶⁾ Az Európai Integrációs Honlap folyamatosan nyomon követi a Covid19 migráns közösségekre gyakorolt hatását az EU számos kulcsfontosságú integrációs területén.

⁽⁷⁾ Manifesto on Digital Inclusion [Nyilatkozat a digitális társadalmi befogadásról], Migráns Nők Európai Hálózata, 2020. június 16.

⁽⁸⁾ HL C 240., 2019.7.16., 3. o.

⁽⁹⁾ Handbook for Legislation on Violence against Women [Kézikönyv a nők elleni erőszakra szóló jogalkotáshoz], ENSZ, Gazdasági és Szociális Ügyek Főosztálya, 2009.

⁽¹⁰⁾ Harnessing Knowledge on the Migration of Highly Skilled Women, [A tudás mobilizálása – a magasan képzett nők migrációja], Nemzetközi Migrációs Szervezet, 2014.

⁽¹¹⁾ HL C 242., 2015.7.23., 9. o.

⁽¹²⁾ The New EU Migration Pact in Progress: Recalling Legal Obligations [A készülő új uniós migrációs paktum: Emlékeztetés a jogi kötelezettségekre], Migráns Nők Európai Hálózata.

⁽¹³⁾ Európai integrációs honlap, Integration of migrant women [Migráns nők migrációja], 2018.11.12., <https://ec.europa.eu/migrant-integration/feature/integration-of-migrant-women>.

⁽¹⁴⁾ A vélemény 4.16. pontja, HL C 283., 2018.8.10., 1. o.

⁽¹⁵⁾ Out of sight: migrant women exploited in domestic work [Láthatatlanul: háztartási munkákban kizsákmányolt migráns nők], Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, 2018.

munkanélküliség, munkahelyi sérülések vagy munkaképtelenség, valamint szülés esetén, és gyakran társadalmi elszigeteltségtől és kirekesztéstől szenvednek, különösen a bentlakásos foglalkoztatás esetében⁽¹⁶⁾. Az EGSZB sürgős fellépésre szólít fel egy olyan integrált megközelítés biztosítása érdekében, amelynek célja a **háztartási munkát érintő szociális és foglalkoztatási politikák többszintű irányításának összehangolása** az EU-ban, figyelembe véve az ápolási, foglalkoztatási és migrációs politikák metszéspontjait, valamint azt, hogy ezek miként érintik a munkaerőpiaci integrációt és a migráns háztartási alkalmazottak életkörülményeit.

4.8. Az EGSZB felhívja a figyelmet arra, hogy a migráns nők gyakran elszigetelődésre kényszerülnek, és a magány és erőszak sebezhető áldozatává válnak. Ugyanakkor, ha dolgoznak, gyakran túlterheltek, és emellett viselniük kell a háztartás minden gondját. Mivel ezekkel a kérdésekkel a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politikák, intézkedések és eszközök foglalkoznak, alapvető fontosságú **biztosítani a migráns nők számára az egyenlő hozzáférést** ilyen eszközökhöz, valamint legalább a helyben született nőket megillető jogokat az ő számukra is. Emellett szisztematikusabb tájékoztatási és tudatosságnövelő tevékenységeket kell kidolgozni annak biztosítása érdekében, hogy a migránsok és menekültek tisztában legyenek jogaikkal és kötelességeikkel, és hogy bizalom alakuljon ki bennük a közigazgatás és az állami hatóságok nyújtotta védelmet illetően, amelynek terén növelni kell a kapacitásokat is.

4.9. Az EGSZB úgy véli, hogy a migráció és az integráció kontextusában a nemek közötti egyenlőség ugyanolyan fontos szerepet játszik, mint az európai társadalom többi része számára, mivel magában foglal egy sor alapvető jogot (mint a tolerancia, az egyenlőség, a véleménynyilvánítás, a nézetek és a vallás szabadsága stb.), amelyek ismeretlenek lehetnek a teljes mértékben eltérő kultúrákból érkező és különböző háttérrel rendelkező menekültek és más migránsok számára. Ezért a holisztikusan kialakított politikák, integrációs modellek és fellépések révén a nemek közötti egyenlőségnek az integráció egyik kulcsfontosságú pillérévé kell válnia.

4.10. Az EGSZB megjegyzi, hogy a migráns családok és szülők bevonását a helyi és az iskolai közösségekbe a befogadás korai szakaszában kell kezdeni, hogy elkerüljék a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok marginalizálódását és ebből következő elidegenedését. Az ilyen támogatás elősegítheti a korai nyelvelsajátítást.

4.11. Az EGSZB ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy **jobb és hatékonyabb kommunikációt és koordinációt alakítson ki** a tagállamokkal, azok nemzeti, regionális és helyi önkormányzataival, valamint civil társadalmi szervezetekkel a holisztikus integrációs politikák kialakítása során, továbbá az e politikák végrehajtásáról szóló összehasonlító jelentések közzététele és a legjobb gyakorlatok megosztásának népszerűsítése folyamán. Ugyanakkor az EU intézményeinek feladata az európai értékek fenntartása és az alkalmazandó jogszabályok érvényesítése azokban az esetekben, amikor a tagállamok nem tartják be az emberi jogi törvényeket, embertelen bánásmódban részesítik a migránsokat és/vagy hátrányos megkülönböztetést alkalmaznak velük szemben.

4.12. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egy sor intézkedést és eszközt a tagállamok, valamint nemzeti és helyi önkormányzataik, továbbá a szociális partnerek, a nem kormányzati szervezetek és az egyéni kezdeményezések támogatására a migránsokkal és általában a migrációval szembeni ellenségeskedés kezelése, valamint a migráció elleni dezinformációs kampányok terén azáltal, hogy bemutatják, milyen előnyöket és lehetőségeket jelentenek a migránsok a társadalmaink számára.

4.13. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a megfelelő és összehasonlítható migrációs adatok gyűjtését uniós, nemzeti és különösen helyi szinten, többek között – de nem kizárólag – nem, életkor, etnikai hovatartozás és migrációs státusz, a foglalkoztatás időtartama, a fizetési szint és a karrier előrehaladása szerint bontva, a tényeken alapuló, megfelelő politikai döntéshozatal biztosítása érdekében.

5. Nyelvi képzés

5.1. Az EGSZB úgy véli, hogy a nyelvoktatásnak nem önmagában vett célt kell jelentenie – a kulturális megismeréssel, közösségi és társadalmi bevonással összekapcsolt nyelvoktatás sikeresebb integrációs folyamatot tehet lehetővé.

⁽¹⁶⁾ International migration paper 115., Nemzetközi Munkaügyi Szervezet, 2013.

5.2. Sajnos csak néhány tagállam alkalmaz igényeken alapuló megközelítést a nyelvtanulás terén azáltal, hogy nyelvtanfolyamokat kínál minden korlátozott nyelvtudású lakos számára. Számos tagállam csak a humanitárius védelemben részesülők számára biztosítja az ilyen tanfolyamokhoz való hozzáférést. A nyelvtanulási programok ritkán kapcsolódnak a foglalkoztatáshoz, és ritkák a munkahely-specifikus, a munkahelyi és a magasabb szintű nyelvtanfolyamok. Más tagállamokban a migránsoknak előzetesen fizetniük kell a kurzusokért, és csak sikeres záróvizsga esetén térítik meg számukra a díjat. Emellett nagy különbségek vannak nemcsak a nyelvtanítás megközelítése és minősége, hanem a migránsok elkötelezettsége tekintetében is ⁽¹⁷⁾.

5.3. Az EGSZB ezért úgy véli, hogy fontos olyan közös uniós iránymutatások kidolgozása a nyelvoktatásra vonatkozóan az egységes és holisztikus megközelítés biztosítása érdekében, amelyek nemcsak a tanulók eltérő szükségleteit és szintjét tükrözik, hanem a tanárok képzési követelményeit is.

5.4. Ezenkívül a gondozási feladatokkal rendelkező nők számára különösen nehéz a nyelvi kurzusokhoz való hozzáférés az időpontok és a körülmények (költségek/elhelyezkedés) miatt ⁽¹⁸⁾. Fontos megjegyezni, hogy különösen a migráns nők esetében kiemelt figyelemmel kell eljárni, tekintettel a nyelvoktatás rendkívül nagy hiányosságaira, mivel egyes származási országokban a nők számára korlátozott az általános oktatáshoz való hozzáférés lehetősége. Például a migráns nők számára gyermekgondozást kell felkínálni nyelvóráik idejére, kisgyermekük pedig játékos nyelvórákon vehetnének részt, amelyek nagyon hatékonyan bizonyulnak mind a nyelvtanulás, mind az integráció szempontjából.

5.5. Az EGSZB úgy véli, hogy maguknak a migránsoknak a döntése is fontos annak kiválasztásakor, hogy családjuk és gyermekeik számára melyik nyelvtanulási stratégia a legmegfelelőbb az életcélok eléréséhez. Az a tény, hogy a migránsok különféle alkalmazkodási formák közül választhatnak, azt jelenti, hogy intézkedéseket kell hozni a migránsok véleményének meghallgatására, valamint a személyre szabott kurzusok megtervezésére és lebonyolítására. Kulcsfontosságú, hogy **a nyelvoktatásnak ki kell terjednie az útmutatásra, tájékoztatásra és magyarázatra** a nyelvoktatás céljainak és a tanulók életére gyakorolt előnyeinek vonatkozásában, ezáltal arra ösztönözve a migránsokat, hogy aktívabban és elkötelezetten vegyenek részt a folyamatban.

5.6. Az EGSZB úgy véli, hogy hasznos lenne tovább vizsgálni, hogy a közös európai nyelvi referenciakeret felhasználható-e a migránsok nyelvtanulási folyamatának észszerűsítésére és egy személyre szabottabb megközelítés biztosítására, mivel ez nemcsak megkönnyítheti a szervezési folyamatot, hanem egyértelmű elvárásokat is támaszt a tanulókkal szemben is.

5.7. Az EGSZB kiemeli, hogy a tolmácsok jelentős hatással vannak az egyén migrációs és integrációs előmenetelére és eredményeire. A tolmácsok képzése azonban nem feltétlenül felel meg a migránsok igényeinek, a nőket gyakran hátrányos helyzetbe hozva. A tolmácsképzést ezért észszerűsíteni kell, és európai szintű tanúsítást kell alkalmazni. Együttműködést kell kialakítani azokkal az egyetemekkel szerte az EU-ban, amelyek a közszolgálati tolmácsolás terén tanulmányi programokat kínálnak.

5.8. Az EGSZB úgy véli, hogy a nyelvi készségek, a foglalkoztatás és annak minősége összefüggenek egymással, így magasabb szintű nyelvtudás esetén nagyobb a valószínűsége, hogy egy újonnan érkező jó munka- és oktatási lehetőségekhez fér hozzá, valamint általában jobban integrálódik a társadalomba. A befogadó közösség nyelvének elsajátítása számos előnnyel jár: intenzívebb és jobb hozzáférés a munkaerőpiachoz, a közösséghez való tartozás érzése, valamint ennek elismerése a közösség többi tagja részéről is. A nyelvtanulás legfontosabb szempontjai ennek megfelelően: a magas színvonalú oktatás nyújtása, elérhető, kényelmes és testreszabott formában. A Covid19-válság során szerzett tapasztalatok alapján több beruházásra van szükség a digitális eszközök terén annak érdekében, hogy a migránsok online órákon is részt vehessenek.

Kelt Brüsszelben, 2020. október 29-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Christa SCHWENG

⁽¹⁷⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/201915_early_language_support_wider_dissemination.pdf.

⁽¹⁸⁾ Vélemény HL C 242., 2015.7.23., 9. o.